

Студент 2 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Анотація. Розглянуто теоретичні основи формування системи управління конкурентоспроможністю підприємства. Визначено основні завдання процесу управління конкурентоспроможністю вітчизняних підприємств.

Аннотация. Рассмотрены теоретические основы формирования системы управления конкурентоспособностью предприятия. Определены основные задачи процесса управления конкурентоспособностью отечественных предприятий.

Annotation. Theoretical bases of formation of a control system by competitiveness of the enterprise are considered. The primary goals of managerial process by competitiveness of the domestic enterprises are defined.

Ключові слова: підприємство, продукція, конкурентоспроможність, менеджмент, управління конкурентоспроможністю, ринок.

В останній час усе більше вчених і практиків звертають увагу на необхідність розвитку національного ринку. Це зумовлено тим, що з переходом до нових умов господарювання з'ясувалося, що продукція багатьох підприємств виявилася неконкурентоспроможною на світовому ринку. Вхідження України в коло розвинутих країн може відбутися лише у тому випадку, якщо продукція вітчизняних підприємств буде відповідати світовим стандартам якості та конкурентоспроможності. Тому обов'язково потрібна розробка дієвих механізмів підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств й національної економіки України в цілому.

До проблем конкурентоспроможності у свій час зверталось багато вітчизняних і зарубіжних вчених. Одним із них був Довбуш Р. А., який визначив, що управління конкурентоспроможністю є напрямом менеджменту підприємства, спрямованим на формування, розвиток та реалізацію конкурентних переваг і забезпечення життєдіяльності підприємства у сфері економічної діяльності [1].

Також цю проблему розглядали Дж. Веллінгтон і Джонсон Р. А., які визначили об'єкт і суб'єкт управління конкурентоспроможністю. Об'єктом є технологічні та економічні процеси, у ході яких при створенні продукції формуються її конкурентні переваги, а суб'єктом – система конкурентоспроможності як інструмент управління нею [2].

Не обійшов стороною проблему конкурентоспроможності й японський вчений К. Такамацу. На його думку, управління конкурентоспроможністю є напрямом менеджменту підприємства, спрямованим на формування, розвиток та реалізацію конкурентних переваг і забезпечення життєдіяльності підприємства у сфері економічної діяльності. Головним завданням управління конкурентоспроможністю є забезпечення життєдіяльності та формування господарських зв'язків за будь-яких змін у внутрішньому та зовнішньому середовищах [3].

Проте розроблені цими авторами рекомендації щодо підвищення ефективності процесу управління конкурентоспроможністю підприємства, на погляд автора, потребують подальшого розвитку. У зв'язку з цим метою даного дослідження є визначення теоретичних основ формування системи управління конкурентоспроможністю підприємства та розробка практичних рекомендацій щодо її реалізації вітчизняними суб'єктами господарювання.

Система управління конкурентоспроможністю підприємства становить сукупність організаційної структури, процесів, технологій, ресурсів тощо, необхідних для створення умов, які сприятимуть реалізації конкурентних переваг у теперішньому і майбутньому бізнес-середовищі. Досягнення високого рівня конкурентоспроможності можливе лише за умов застосування ефективних методів управління нею [4].

Умовою забезпечення конкурентоспроможності на підприємстві є можливість до самоорганізації. Вона передбачає постійні зміни в кон'юктурі ринку та потребах клієнтів, технологіях та можливість пристосовуватися до них.

Важливою складовою управління конкурентоспроможністю та самоорганізацією в період розвитку ринкових відносин повинно також стати дослідження інноваційності підприємства. Вона може бути представлена як можливість оновлення, сукупність процесів перебудови напрямів діяльності підприємства, пов'язаних з життєвим циклом продукції, технологічністю, собівартістю.

Серед основних напрямів подальших досліджень необхідно виділити розробку механізму забезпечення конкурентоспроможності товару й дослідження механізму самого ринку, де формується конкуренція. За допомогою цих досліджень можна досягнути найбільш високих результатів конкурентоспроможності продукції та зміцнити конкурентні позиції вітчизняних підприємств.

Наук. керівн. Мельник В. І.

Література: 1. Довбуш Р. А. Управління конкурентоспроможністю підприємств / Довбуш Р. А., Зозуля А. Л. – Х. : Основа, 2003. –

Бліц-Інформ, 2003. – 544 с. 3. Савчук В. І. Системи управління конкурентоспроможністю / Савчук В. І., Корж Д. А. – Х. : Основа, 2003. – 230 с. 4. Иванов Ю. Б. Конкурентоспособность предприятия в условиях формирования рыночной экономики / Иванов Ю. Б. – Х., 1997. – 365 с.